

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/
BM-II.059.1.173.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8893 Pani Posłanki Wioletty Marii Kulpy w sprawie ponownego przeliczenia wcześniejszych emerytur, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W związku z napływającymi do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej licznymi wystąpieniami obywateli w sprawie niestosowania art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 poz. 1631, z późn. zm. zwanej dalej ustawą emerytalną) wobec osób urodzonych w rocznikach innych niż 1953, podjęte zostały prace mające na celu uregulowanie tej kwestii w sposób zgodny z Konstytucją RP, zasadami prawa ubezpieczeń społecznych oraz orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego.

3 marca br. do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów wpisane zostały założenia do projektu ustawy o ustalaniu wysokości emerytur z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla osób, które do 6 czerwca 2012 r. przeszły na emerytury na zasadach obowiązujących pracowników urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. (numer w wykazie – UD204). Przepisy ustawy będą dotyczyć mężczyzn urodzonych w latach 1949-1952 i w roku 1954, a także kobiet urodzonych w latach 1954-1959, jeżeli osobom tym przyznano prawo do emerytury przed 6 czerwca 2012 r. Proponowane rozwiązania umożliwią wymienionym grupom uzyskanie emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, tj. z pominięciem regulacji art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Przewiduje się, że w podstawie obliczenia emerytury w nowej wysokości nie będą uwzględniane waloryzacje roczne kapitału początkowego i składek na koncie ubezpieczonego w okresie pobierania emerytury wcześniejszej, do momentu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego przez tę osobę. Konstrukcja ta ogranicza kwestionowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego efekt sztucznej kapitalizacji świadczenia, polegający na tym, że mimo pobierania emerytury wcześniejszej i nieodprowadzania składek, osoby te stają się beneficjentami opóźnienia daty przejścia na emeryturę powszechną. Wysokość emerytury powszechnej zwiększa się bowiem z uwagi na parametr zewidencjonowanych i waloryzowanych składek, niepomniejszonych o wypłacone emerytury wcześniejsze, oraz zmniejszanie się parametru średniego dalszego trwania życia. W efekcie powstaje sytuacja, w której im dłużej pobierana jest emerytura wcześniejsza, tym wyższa staje się wysokość emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Taki stan rzeczy jest niezgodny z fundamentalną zasadą powiązania wysokości świadczenia ubezpieczeniowego z wysokością odprowadzonych składek.

Zakłada się przy tym, że w przypadku osób, które kiedykolwiek wystąpiły o emeryturę powszechną, ustalenie jej nowej wysokości następować będzie na dzień złożenia wniosku

o jej przyznanie. Następnie - w marcu każdego roku, do dnia wejścia ustawy w życie - będą przeprowadzane waloryzacje emerytury w nowej wysokości. Natomiast w przypadku osób, które nie wystąpiły z wnioskiem o emeryturę powszechną, przyjmowane będzie założenie, że wniosek został złożony na dzień osiągnięcia przez nie powszechnego wieku emerytalnego. W takich przypadkach stosowany będzie wskaźnik średniego dalszego trwania życia, aktualny w chwili osiągnięcia przez te osoby powszechnego wieku emerytalnego. Również w tych przypadkach, w marcu każdego roku, do dnia wejścia ustawy w życie, emerytury w nowej wysokości będą waloryzowane.

Opracowane założenia przewidują, że ustalenie wysokości emerytury powszechnej dokonywane będzie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z urzędu. Planuje się, że ustawa wejdzie w życie 1 czerwca 2026 r. Przeliczenie emerytur miałyby nastąpić w tym właśnie miesiącu.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają obecnie prace nad brzmieniem przepisów projektu ustawy. Wraz z ich zakończeniem dokument zostanie skierowany do uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/